

Transcripten authentieke opnames Thema 9 Nederland

Oefening 9

Transcript @net. Fragment *De Afsluitdijk*

(presentatrice Studio NL)

In 1932, nu zeventig jaar geleden, werd de Afsluitdijk voltooid: de Zuiderzee werd IJsselmeer en de inpoldering kon beginnen. Eerst ontstond de Wieringermeer, later volgden de Noordoostpolder en de Flevopolder. Daarmee veranderde Nederland ingrijpend. Voor de meeste Nederlanders is dit allemaal gesneden koek. De vraag is hoe nieuwe Nederlanders hier tegenaan kijken. In het Nieuw Land Poldermuseum in Flevoland kunnen ze zich op de hoogte stellen.

(J. Leber, gids Nieuw Land Polder Museum)

Uiteindelijk heeft de Afsluitdijk, en dat was voor die tijd toch wel veel geld, 120 miljoen gulden gekost. En er hebben meer dan vijfduizend arbeiders aan moeten werken. Ik denk dat de eerste reden toch was het keren van het eh het gevaar dat al die slechte vaak slechte, oude dijken langs de Zuiderzee eh eigenlijk steeds hadden. Dus dat gevaar moest gekeerd worden.

(voice over)

De aanleg van de Afsluitdijk en de inpoldering van delen van de voormalige Zuiderzee, die geschiedenis wordt verteld in het Nieuw Land Poldermuseum in Lelystad. In dit geval aan nieuwe Nederlanders.

(L. Gilde, nieuwe Nederlanders)

In 1926 is men begonnen met de bouw van de Afsluitdijk.

(voice over)

De plannen voor het inpolderen en afsluiten van de Zuiderzee waren niet nieuw; in de negentiende eeuw waren er talloze ideeën. Uiteindelijk was het ingenieur Lely die een nieuw plan maakte dat ook daadwerkelijk werd uitgevoerd.

(J. Leber)

Leemans, eh Lorenz, eh Van Diggelen, eh dat zijn allemaal waterschapsingenieurs eh die die plannen ontworpen hebben, maar ja, toch in zoverre eh niet geschikt omdat ze te weinig rekening hielden onder andere met de bodemgesteldheid. Want dat is natuurlijk het grote voordeel van Lely geweest. Hij heeft gezegd: die gebieden ga ik inpolderen die dan ook vruchtbare grond opleveren.

(L. Gilde)

Men heeft een dijk op zo'n meer gebouwd.

(voice over)

In 1918 werd de Zuiderzeewet aangenomen met daarin opgenomen de plannen van ingenieur Cornelis Lely. Zijn plan was eenvoudig: een dertig kilometer lange dijk moest de Zuiderzee afsluiten. Gedeelten van die Zuiderzee konden vervolgens ingepolderd worden tot nieuw land.

(J. Leber)

Merkwaardig was dat de vissers nog niet eens zo protesteerden tegen het feit dat die Afsluitdijk er kwam, want dat was een beslissing van de overheid en voor de zeer religieuze bevolking van al die Zuiderzeeplaatsen was dat dus een vertegenwoordiger van God, en daar ging je niet tegenin. Máár, waar men wel tegen protesteerde was dat men gerekend had op een een compensatieregeling, een een steunfonds wat hun zou voorzien van weer het nodige inkomen. En dát is zwaar tegengevallen.

Op den duur houd je natuurlijk een zeer smalle geul over waar het water met donderend geweld doorheen en alsmaar die bodem uitholt. Daar moest men wat aan doen. Dus men heeft die bodem weer toegedekt met rietkragen en met stenen en eh zo langzamerhand ... Nou, dat was zo'n probleem waar men voor kwam te staan. Betekent dat het een eh een stukje werk is waar we als Nederlanders eh heel trots op mogen zijn. Maar dat geldt niet alleen hiervoor, geldt ook voor de Deltawerken.

(L. Gilde)

Elk gemaal kan per dag twaalf millimeter water uit de polder pompen.

(nieuwe Nederlander 1)

Nederlandse mensen gewoon controleren de zee. Dat is helemaal eh nou, dat is helemaal leuk!

(interviewer)

Waar kom je vandaan?

(nieuwe Nederlander 1)

Ik kon uit Mongolië, de land waar het helemaal eh nou eh weinig water, gewoon de rivieren. En ik kom van Mongolië echt de laagland dus is écht leuk om voor mij als Mongoolse mens zien hoe de Nederlands mens controleer de zee.

(L. Gilde)

Hier zien we zo'n gemaal.

(interviewer)

Kijk je nu anders naar Nederland?

(nieuwe Nederlander 2)

Ja, heel anders.

(interviewer)

Bang dat je natte voeten krijgt?

(nieuwe Nederlander 2)

Nee, dat niet.

(L. Gilde)

Deze wieken die vangen de wind op. Die gaan draaien door de dat de wind er tegenaan blaast.

(interviewer)

Het is natuurlijk ook een beetje Nederlands trots. U wilt laten zien waar wij trots op zijn.

(L. Gilde)

In ieder geval, ja. Anderzijds wil ik ook wel relativiseren, omdat elk land heeft z'n, ja, bijzonderheid waar hij trots op kan zijn.

(interviewer)

En wij mogen hier trots op zijn.

(L. Gilde)

Vind ik wel, ja.

(nieuwe Nederlander 1)

Bedankt.